

Klaipėdos rajono Gargždų „Kranto“ vidurinė mokykla

KLASĖS VADOVO BENDRAVIMO IR BENDRADARBIAVIMO SU UGDYTINIŲ TĖVAIS FORMOS IR BŪDAI

Parengė pradinių klasių
vyr. mokytoja
Virginija Milaknienė

Parengė pradinių klasių
vyr. mokytoja
Rima Smirnovienė

Šis darbas skirtas plėsti mokinių - tėvų - pedagogų bendravimą ir bendradarbiavimą, šiltus tarpusavio santykius. Įtraukti tėvus į klasės bendruomenės gyvenimą, būti ne tik pasyviais stebėtojais, bet ir patiems nebijoti pateikti staigmenų, dalintis idėjomis, dalyvauti klasėje organizuojamuose renginiuose.

Gargždai
2010

TURINYS

Įvadas.

1. Klasės vadovo bendravimo ir bendradarbiavimo su ugdytinių tėvais būdai ir formos.	6
1.1 Pirmieji ryšiai su šeima.	6
1.2 Pedagogo pagalba tėvams.	11
1.3 Anketinės apklausos.	13
1.4 Tėvų informavimas ir individualūs pokalbiai.	16
1.5 Bendros tėvų ir vaikų šventės, išvykos, projektai.	19

Išvados.

Literatūra.

IVADAS

Šeima ir mokykla yra dvi svarbiausios vaiko ugdymo institucijos. Tėvai pirmieji pradeda auklėti vaikus, sudaro palankias sąlygas brendimui ir vystymuisi. Vaikas kasdien regi aplink save realią tikrovę ir pats joje dalyvauja perimdamas iš tėvų įvairias elgesio, veiklos, charakterio savybes, vertybes, nuostatas, įgūdžius. Šeima turi didžiausios įtakos vaikui ir yra svarbus jo ugdytojas. Pradėjus lankyti mokyklą į vaiko pasaulį su aktyvia veikla įsitraukia mokytojai. Jie įsipareigoja žadinti ir puoselėti kiekvieno ugdytinio kūrybingumą, atsakomybę, meilę mokslui atsižvelgdami į kiekvieno poreikius. Norint sėkmingai ugdyti bendrąsias ir esmines dalykines kompetencijas mokykloje ir už jos ribų, reikia siekti prasmingo dialogo su tėvais ir kurti šiltą klimatą – be įtampos, pagrįstą tarpusavio parama ir pasitikėjimu. Ir tėvai, ir mokykla ruošia vaiką tapti visuomenės nariu, todėl jų tikslai sutampa. Labai svarbu, kad bendradarbiavimas būtų grindžiamas tarpusavio pasitikėjimu, kad tėvai jaustųsi esą mokyklai reikalingi. Mokyklos bei ugdytinių tėvų ar globėjų bendradarbiavimo svarba akcentuojama daugelyje Lietuvos švietimo aktų: Valstybinėje švietimo strategijoje 2003 – 2012 m., Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatyme, 5 skirsnis išsamiai reglamentuoja tėvų (globėjų, rūpintojų) teises ir pareigas (2007), Pradinio ugdymo bendrosiose programose (2009).

Svarbi sėkmingo pradinio ugdymo sąlyga – mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas. Pradinis ugdymas, orientuotas į aktualių šiuolaikiškam žmogui kompetencijų ugdymą, skatina aktyviai bendradarbiauti visus ugdymo dalyvius: mokytojus ir tėvus drauge aptarti darbo tikslus ir uždavinius, metodus ir ugdymo priemones, suderinti šeimos ir pedagogų lūkesčius. Mokytojo uždavinys – padėti tėvams suprasti kompetencijų ugdymo reikšmę, kurios sukuria prielaidas konkretiems įgūdžiams atsirasti bei mokytis įvairių mokomųjų dalykų. (Pradinio ugdymo bendrosios programos, 2009 p. 9/19)

Pradinės mokyklos mokytojams daug talkina tėvai. Ir tėvai, ir mokykla yra vienodai atsakingi už visapusišką mokinių ugdymą. Tėvai gauna iš mokyklos visokeriopą informaciją apie darbo organizavimą, veiklos tikslus, uždavinius, mokymo turinį ir būdus. Pradinių klasių mokytojas nuolat bendrauja su tėvais taikydamas įvairius būdus ir metodus, nes tai leidžia daugiau sužinoti apie savo mokinius, geriau juos pažinti. Tačiau darni mokyklos veikla turi remtis ne tik tėvų, mokytojų ir moksleivių, bet ir tėvų tarpusavio bendradarbiavimu.

Įtraukti tėvus į mokyklos gyvenimą nėra lengva ir paprasta. Čia didelį vaidmenį turi atlikti klasės auklėtojas, kaip pagrindinis asmuo, skatinantis kuo geresnį bendradarbiavimą tarp mokyklos ir šeimos. Tik bendradarbiaudama su šeima mokykla geriau pažįsta vaiką, jo charakterį, polinkius.

Tik bendrai dirbdami mokytojai ir tėvai gali:

- patenkinti esminius vaiko poreikius: saugumo, prierašumo, meilės orumo ir kt.;
- padėti vaikui realizuoti save;
- padėti sukurti savo vertybes
- atskleisti vaiko pašaukimą;
- išmokyti vaiką kontroliuoti savo poreikius ir norus;
- teisingai suprasti mokslo reikšmę gyvenime ir ugdyti meilę mokslui (Dapkienė, 2002).

Pagrindinis tarpininkas tarp šeimos ir mokyklos yra klasės auklėtojas. Jis palaiko santykius su savo mokinių tėvais, informuoja apie mokyklos gyvenimą ir keliamus reikalavimus, apie kiekvieno mokinio pasiekimus. Tiek mokykla, tiek šeima siekia skirti dėmesį kiekvienam vaikui, įveikti vaiko ugdymosi, mokymosi ir socializacijos sunkumus.

Mūsų, kaip klasės auklėtojų, darbo pagrindinis tikslas – mokinių socialinės kompetencijos ugdymas ir vaiko socializacijos proceso garantija. Siekdamos įgyvendinti šį tikslą, iškelėme sau uždavinius:

- pažinti ir tirti mokinio šeimą;
- organizuoti bendrus klasės ir šeimos renginius, išvykas, projektus;
- kurti klasės bendruomenę, įtraukti tėvus į klasės, mokyklos gyvenimą;
- pedagogiškai šviesti šeimą.

Tai patvirtina ir Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos išleista „Klasės auklėtojo atmintinė“ (2003), kurioje teigiama, kad stiprinant tėvų ir mokyklos bendradarbiavimą auklėtojas:

- reguliariai informuoja tėvus apie vaiko ugdymosi pasiekimus;
- kviečia į mokyklos renginius, rengia tėvams atviras pamokas, kurių metu tėvai gali stebėti ugdymo procesą ir susipažinti su vertinimo sistema;
- organizuoja bendrus ir neformalius mokytojų ir tėvų susitikimus;
- įtraukia tėvus į drausmės klausimų sprendimą.

O sėkmė priklauso nuo klasės auklėtojo, jo pasirengimo bei gebėjimų, bendradarbiavimo būdų ir formų pasirinkimo ir nuo tėvų noro, atsakingumo už vaikų ateitį.

1. BENDRAVIMO IR BENDRADARBIAVIMO SU TĖVAIS BŪDAI IR FORMOS

Pasirinkome įvairias bendravimo ir bendradarbiavimo su ugdytinių tėvais formas ir būdus:

- tėvų susirinkimus;
- individualius pokalbius su tėvais, susitikimus;
- tėvų dalyvavimą projektuose ir vaikų šventėse;
- tėvų švietimą (seminarus, paskaitas);
- informacijos sklaidą (informavimą raštu, žodžiu, sms žinutėmis, elektroniniais laiškais, atvirų durų dienų organizavimą);
- konsultacijas tėvams įvairiais klausimais;
- bendras vaikų ir tėvų išvykas;

Bendradarbiavimo dėka klasės auklėtojas gali įtraukti tėvus į mokyklos veiklą, įvairiomis formomis užtikrinti tėvų dalyvavimą ugdymo procese. Tėvai tampa ne tik pasyviais stebėtojais, bet ir patys įsitraukia į klasės gyvenimą, dalyvauja klasės renginiuose, išvykose. Įgyvendinant šiuolaikinio ugdymo nuostatas, paisoma jų nuomonės, kartu daug dėmesio skiriant tėvų švietimui, stengiantis teigiamai paveikti šeimos pedagoginę kultūrą.

1.1. Pirmieji ryšiai su šeima

Šeimoje puoselėjamos vertybės, primamos tradicijos, šeimos modelis. Būtent šeima formuoja vaiko charakterio bruožus, požiūrį į darbą, padeda suvokti tikrąsias kultūrinės ir dorovinės vertybes, įsisavinti gyvenimo nuostatas ir normas, bei jomis vadovautis.

Klasės auklėtojo bendradarbiavimo su šeima pagrindą sudaro betarpiškas bendravimas su mokinių tėvais ir kitais šeimos nariais. O norint sėkmingai bendrauti su šeima būtina ją pažinti. Pirmą kartą su tėvais susitinkame dar iki mokslo metų pradžios, birželio mėnesį, vasaros mokyklėlėje. Svarbiausias šio susitikimo tikslas – susipažinti. Ši pažintis – pagrindas tolesniems draugiškiems bei atviriems ryšiams, kurie tikimasi, truks ne vienerius metus.

Pirmosios pažintys – pokalbiai suteikia žinių: lengviau planuoti savo darbą, numatyti renginius, pokalbių temas. Mokymuisi labai svarbu ir vaiko psichomotorinis išsivystimas: daiktų ir reiškinių suvokimas, mąstymas, atmintis, orientacija laike, erdvėje, pastabumas, dėmesio pastovumas, pirštų judesių koordinacijos lygis, darbingumas.

Vasaros mokyklėlė vyksta tris dienas.

Eiga:

Pirmoji diena.

1. Pristatatau pati.
2. Paskaita tėvams: „Mokykla – naujas ir nepažįstamas pasaulis“ (1 priedas)
3. Ketvirtokų sveikinimas (posmai būsimiems mokinukams, dainelė „Laimė“)
4. Ketvirtokų dovanėlės. Ketvirtokai dovanoja padarytus darbelius – sveikinimus „Žuvytes“, o būsimi mokiniai turi atlikti užduotį per vasarą. Daryti gerus darbus ir rinkti žirniukus, kuriuos atsineš rugsėjo pradžioje.
5. Pirmoji tėvelių pažintis.
6. Išdalijamas rekomenduojamas sąrašas „Pirmokėlio kraitelė“:
 - Įsigyti kuprinę;
 - 10 rašymo sąsiuvinių pirmai klasei;
 - 10 sąsiuvinių dideliais langeliais (matematikai);
 - Parkerį, rašalo kapsulių;
 - Flomasterius, spalvotus pieštukus;
 - Piešimo sąsiuvinį, kartono, spalvoto popieriaus, akvarelę ar guašą, teptuką;
 - Dėžutę plastilino, sausų klijų, žirkles, trintuką, pieštuką, drožtuką;
 - Liniuotę (25 – 30 cm);
 - Aplankalus knygoms, sąsiuviniams;
 - Klijuotę ant suolo;
 - Sportinę aprangą, sportinius batelius, šokdynę, kamuolį;
 - Gimimo liudijimo nuorašą;
 - Ligos istoriją;
 - Kartoninį aplanką sąsiuviniams.
7. Atmintinės išdalijimas tėvams „Vertinimas pradinėje mokykloje“ (2 priedas)
8. Pamokėlė pradedama eilėraščiu „Zuikis Puikis“.
9. Kortelės su vaikų vardais, kurias jie mėgina surasti.
10. Mįslės apie mokyklą, mokyklinius reikmenis.
11. Žaidimai: „Milžinai – nykštukai“, „Varnos – varlės“, „Skrenda, skrenda“.

Antroji diena.

1. Aptariame ką veiksime. Užduočių pristatymas. KERNO-JIRASEKO testas. Nupiešti žmogaus figūrą, nukopijuoti frazę, nukopijuoti geometrinę figūrą.
2. Žaidimas „Mes susėdome ratu“, pasakyk kuo tu vardu“.

3. Raidžių ir skaičių radimas (išdalijami lapai su raidėmis, skaičiais) mokiniai apibrėžia, parašo raides, kurias pažįsta.
4. Savo knygelių skaitymas.

Trečioji diena.

1. Matematinės užduotys (geometrinių figūrų išskyrimas) .
2. Pasakos klausymas, aptarimas.
3. Piešinys „Mano šeima“ (jo aptarimas) .
4. Trijų dienų rezultatų aptarimas (3 priedas).
5. Patarimai tėvams. Atsakoma į tėvams rūpimus klausimus.

Rugsėjo mėn. pirmą savaitę organizuojame pirmąjį klasės tėvų susirinkimą. Tai antras susitikimas su tėvais. Apie įvyksiantį susirinkimą tėvai informuojami iš anksto, prieš savaitę. Rašome kvietimus, juos įklijuojame į pasiekimų knygeles. Tėvus informuojame apie numatomą susirinkimo trukmę ir jo tikslus, pagrindinius numatytus svarstyti klausimus. Siekiame, kad susirinkimai vyktų reguliariai, nes tik tada gerėja santykiai su tėvais, didėja atsakomybė sprendžiant klasės ar mokyklos problemas, tėvai dažniau bendrauja su kitais tėvais. Svarbu ir geras patalpos paruošimas – įrodymas, kad tėvai yra klasės auklėtojo laukiami.

Šio susitikimo metu tėvus supažindiname su švietimo naujovėmis, mokyklos veikla, atostogų grafiku, ugdymo planais, mokykloje vykstančiais renginiais, veikiančiais būreliais. Aptariame ateities planus, tikslus ir uždavinius. Tėvai teikia savo pasiūlymus, kokių švenčių, renginių, išvykų pageidautų, nurodo kuo jie patys gali prisidėti prie jų organizavimo.

Susirinkimą pradedame nuo susipažinimo. Prisistatome (kas esu, darbo stažas, pasiekimai ugdant vaikus). Tada tėvams pasiūlome pažaisti žaidimą: „Apibūdink save pagal savo vardo raides“. Pavyzdžiui:

- V – vikri, valdinga
- I – išmoninga
- R – rami, realistė
- G – guvi, gudri
- I – išmintinga
- N – nenuorama
- I – iniciatyvi
- J – judri, jautri
- A – aktyvi

Tėvai linksmi įsitraukia į šį žaidimą, gana išmoningai apibūdina save. Dažnai tėvams pasiūlome kavos, arbatos puodelį. Suolus sustatome ratu, sėdime šalia vienas kito, gerai matome ir jaučiame vienas kitą. Tokia susirinkimo pradžia sukuria jaukią aplinką, tėvai nebejaučia įtampos, drąsiau reiškia savo nuomonę.

Tėvai pildo anketą „Tėvų lūkesčiai“. Vaikai apsiešia savo delną, pėdą ir joje tėvai užrašo, ko jie tikisi iš savo vaikų šiais mokslo metais. Mokslo metų gale tėveliai vėl pildo tokias pat anketas ir padėkoja vaikams už jų pažangą, pasiekimus, gerą elgesį. Vaikai pildo gerumo saulutes. Jose užrašo ar nupiešia savo norus, siekius, lūkesčius.(4 priedas) Taip skatiname mokinius ir tėvus dalyvauti numatant mokymosi lūkesčius bei sėkmės kriterijus. Etapo pabaigoje su mokiniais aptariame ką naujo, reikšmingo sužinojo, patyrė, išmoko, suprato.

Tėvai dažnai pervertina vaikų galimybes ir iš jų tikisi geresnių mokymosi rezultatų, nei jie gali pasiekti. Todėl pirmųjų susitikimų metų išdalijame tėvams po popieriaus lapą ir paprašome jį suplėšyti į keturias dalis. Tada jas palygina ir nustato, kad nė viena dalis nėra vienoda. Darome išvadą, kad žmonės taip pat nevienodi. Tai padeda suprasti, kad kiekvienas vaikas mokosi ir ugdomi pagal savo galimybes.

Supažindiname tėvus su naudingais patarimais:

- Penki patarimai pirmokų tėvams (5 priedas)
- Adaptacija. Ko bijo pirmokas? (6 priedas)
- Pirmieji mėnesiai mokykloje I ir II dalis (7 priedas)
- Dešimt būdų, padėsiančių suformuoti jūsų vaiko savigarbą (8 priedas)

Tokie dalykiniai žaidimai, pokalbiai, diskusijos skatina tėvus susimąstyti, įvertinti savo vaikų mokymosi galimybes, padeda mokytojai nustatyti problemas, parinkti ugdymo turinį ir metodus, individualizuoti ir diferencijuoti darbą. Ugdoma tėvų bendravimo kultūra, jie tampa aktyviais dalyviais, kurie turi galimybę pasvarstyti, pasitarti vaikų auklėjimo klausimais.

1.2. Pedagogo pagalba tėvams

Pagrindinė susirinkimo paskirtis – kelti tėvų pedagoginę ir dvasinę kultūrą, sutelkti jėgas ir suteikti jiems naujų žinių apie vaikų auklėjimą šeimoje. Todėl organizuojame teminius susirinkimus.

Dabar tarp vaikų pradėjo plisti blogas reiškinys – patyčios. Su vaikais pravedėme pokalbį ir išsiaiškinome kad patyčios plinta ir mūsų klasėse, kad apie šį reiškinį vaikai neturi žinių, nežino kaip elgtis patyčių atveju. Vaikai pildė anketą „Klasės klimatas“.

- Klasėje man patinka
- Einu į mokyklą, nes
- Klasėje man nepatinka
- Aš pasiilgau
- Mokytoja yra
- Mūsų klasė
- Kai man liūdna
- Kai man linksma

Atsakė į klausimus apie patyčias:

- Kodėl aš tyčiojuosi iš draugų?
- Kaip jaučiuosi, kai tyčiojuosi iš kitų vaikų?
- Kaip jaučiuosi, kai tyčiojasi iš manęs?
- Kaip elgtis, ką daryti, kad neliktų mūsų klasėje patyčių?
- Kaip elgtis su skriaudiku?

Anketos buvo anoniminės, tad į klausimus atsakė nuoširdžiai ir atvirai. Jas apibendrinome klasės valandėlės metu, žaidėme vaidybines situacijas, kurios padėjo aiškintis patyčių priežastis. Vaikai buvo supažindinti su straipsniu „Vaikams apie patyčias“ (9 priedas). Jie sužinojo, kas yra patyčios, kur jos vyksta, kaip elgtis, kai patiria patyčias, kaip galima padėti kitam, kodėl vaikai priekabiauja.

Ta pačia tema pravedėme susirinkimą tėvams. Juos supažindinome su anketos „Klasės klimatas“, apklausos apie patyčias klasėje rezultatais. Dalis tėvų buvo nustebę, nes nemanė, kad jų vaikai tyčiojasi ar patiria patyčias. Supažindinome su straipsniu „Tėvams apie patyčias“ (10 priedas). Šis susirinkimas buvo naudingas, nes tėvai sužinojo kaip padėti vaikui, jei jis patiria patyčias, ką daryti, kaip elgtis sužinojus, jei vaikas tyčiojasi iš kitų bendraamžių, išgirdo, kokius vaidmenis užima patyčių dalyviai.

Ugdymosi aplinka suprantama kaip erdvė, kurioje vaikai būna, mokosi, bendrauja, ir kur nuolat kuriasi tarpusavio santykiai. (Pradinio Ugdymo Bendrosios Programos, p. 9/19) Mokytojas

turi būti ne tik geras specialistas, bet, svarbiausia, mokinio asmenybės ugdytojas, pagalbininkas, patarėjas, gerbiantis mokinį, vertinantis jį tokį, koks jis yra.

Lietuvos mokyklose atlikti tyrimai parodė, kad pradinėse klasėse yra nemažai akcentuoto charakterio ir temperamento vaikų, kuriems reikalinga pagalba ir didesnis dėmesys. Akcentuacija – tai ypač ryškus charakterio bruožas, trukdantis veiklos ir bendravimo adaptacijai. Charakterio pakitimai yra labai individualūs. Dažnai, dirbant su tokiais nedrausmingais ar kitaip išsiskiriančiais mokiniais, susiduriama su problema, kodėl jie taip elgiasi? Juk ne visi metodai vienodai veikia skirtingus vaikus, ne visada mokytojai ir tėvai gali tikėtis pageidaujamo rezultato. Kodėl vieni mokiniai greit pritampa prie naujos aplinkos, puikiai adaptuojasi naujame kolektyve? Kodėl kitas kasdien skriaudžia draugus, jaučiasi nebaudžiamas? Norėdamos padėti tėvams rasti atsakymus į šiuos ir kitus klausimus organizavome susirinkimą tema „Vaiko psichinė sveikata“ ir pakvietėme lektorę – vaikų psichologę Dalią Beniušytę. Ji pasakojo, kad reikia rūpintis ne tik fizine, bet psichine vaiko sveikata, suteikė tėvams psichologinių žinių apie vaikų auklėjimą, atsakė į klausimus. Šalia mūsų, suaugusiųjų, auga mažytis žmogutis, turintis savo vidinį pasaulį, išgyvenimus, savaip vertinantis gyvenimą; žmogutis – stiprus savo unikalumu ir toks silpnas, palyginti su jį supančiu pasauliu. Baigdama psichologė paliko savo, „Vaiko linijos“ telefonų numerius ir pasiūlė iškilus problemoms nedelsti, o kreiptis į specialistus. Po šio susirinkimo dvi šeimos kreipėsi į psichologę pagalbos dėl vaikų elgesio.

Siekiame, kad klasės tėvų susirinkimai vyktų reguliariai, netaptų monotonija. Stengiamės tėvams suteikti pedagoginių ir psichologinių žinių, skaitome įvairias paskaitas. Pavyzdžiui:

- Kodėl vaikas nemėgsta knygų? (11 priedas)
- Kokie Jūs tėvai? (12 priedas)
- Kaip ugdyti vaiko paklusnumą? (13 priedas)
- Draudimai: kaip pasakyti, kad vaikas klausytų? (14 priedas)
- Kaip įveikti hiperaktyvumą? (15 priedas)
- Padėkite savo vaikui atlaikyti bendraamžių spaudimą (16 priedas)

Taip pat supažindiname su psichologų patarimais tėvams:

- 10 vertingų Vaiko patarimų Tėvui ir Motinai (17 priedas)
- Su šypsena. Protingi tėvai ne visada griebsi diržo. (18 priedas)
- Tai, ką girdėjome kai buvome vaikai. Tai, ką norėjome girdėti kai buvome vaikai. (19 priedas)

Pateikiame ir testų, pavyzdžiui:

- Ar jūsų vaikas kūrybingas? (20 priedas)
- Kokie tėvai esate? (21 priedas)

Tai padeda patikrinti ir nustatyti, kokį talentą turi vaikas, kokia veiklos kryptis jį traukia, ar teisingai auklėjate savo vaiką ir kokie tėvai esate.

Tokie teminiai susirinkimai, paskaitos tėvams labai reikalingi, nes leidžia geriau pažinti vaiką, aptarti jo elgesį, savijautą mokykloje, stipriąsias ir silpnąsias jo asmenybės puses, išsiaiškinti tėvų lūkesčius, požiūrį į vaiką. „Neturėdami pedagoginės patirties ir žinių, tėvai kartais nesugeba efektyviai perteikti tuos puikius charakterio bruožus, kurie jiems, kaip asmenybėms, būdingi. Vadinasi, nepakankama pedagoginė kultūra neleidžia tėvams optimaliai išnaudoti šeimos auklėjamąjį potencialą“. (Dapkienė, 1997, p. 21) Juk mokytojas – patikimas asmuo, kuris ugdomąjį veikimą turi suderinti su šeimyniniu auklėjimu, tėvų suteikiamu vaikams.

1.3. Anketinės apklausos

Dabartinėje mokykloje dar labai trūksta geranoriškumo ir pasitikėjimo, ypač tarp mokytojų ir tėvų. Dėl to būtina kurti tokias nuostatas, kurios galėtų jų santykius sušildyti. Mokytojui turėtų rūpėti gerų santykių kūrimas. Bendravimas – pedagogo darbo būdas. Jam keliami didesni reikalavimai. Todėl kuriant santykius su mokinių tėvais reikėtų prisiminti, kad tėvai gerai pažįsta savo vaiką, kad jie gali pedagogui pateikti labai daug svarbios informacijos, kad jie nori padėti savo vaikui, kad ieško galimybių bendradarbiauti, kad tėvams nesmagu, kai kalbama apie jų vaiko nesėkmes. Visa tai žinodami turime siekti, kad tėvai turėtų galimybę apibūdinti vaiką, išsakyti savo nuomonę, jaustųsi klasės, mokyklos dalimi.

Todėl bendradarbiaujant su ugdytinių tėvais atliekami įvairūs tyrimai, pateikiamos anketos tėvams.

Jų tikslas:

- Greičiau ir išsamiau susipažinti su mokinių šeimomis, jų gyvenimo sąlygomis, sveikata, problemomis;
- Vaiko adaptacija, perėjus iš darželio į mokyklą;
- Socialinės aplinkos poveikis vaiko asmenybei;
- Tėvų nuomonė ugdymo(si) klausimais;
- Ugdymo rezultatų atlikimas ir analizė.

Jau pirmojo susitikimo su tėvais metu pateikiama anketa, kuri gali padėti pedagogui pažinti būsimą mokinuką, jo šeimą.

Anketa tėvams

1. Vaiko vardas, pavardė, gimimo data.
2. Namų adresas, telefonas.
3. Mamos vardas, pavardė, darbo vieta, pareigos, telefonas.
4. Tėvo vardas, pavardė, darbo vieta, pareigos, telefonas.

5. Kokia vaiko sveikata? Kokiomis ligomis yra sirgęs ir kokiomis linkęs sirgti?
6. Kokie ryškesni vaiko charakterio bruožai?
7. Ar vaikas mėgsta draugus? Ar mėgsta vienatvę?
8. Ar mėgsta vadovauti žaisdamas su bendraamžiais?
9. Kokių įsipareigojimų turi namuose? Kaip juos atlieka?
10. Ar mėgsta pasipasakoti savo nuotykius?
11. Gal kuo ypač domisi?
12. Ar yra savarankiškas? Ar moka apsirengti, susitvarkyti daiktus?
13. Ar namuose turi knygų? Ar mėgsta jas vartyti?
14. Ar moka eilėraščių, drąsiai deklamuoja?
15. Ar pažįsta raides, jungia jas į skiemenis? Gal skaito?
16. Kokius pažįsta skaitmenis? Gal moka skaičiuoti?
17. Į ką labiausiai, jūsų manymu, turėtų atkreipti dėmesį mokytojas bendraudamas su Jūsų vaiku?
18. Kokias dorinio ugdymo pamokas lankys: etikos ar tikybos?
19. Ką dar galite pasakyti apie savo vaiką?

Iš šios anketos sužinome kokioje šeimoje auga vaikas, kokios jo gyvenimo sąlygos. Kuo vaikas domisi, ar mėgsta labiau žaisti, o gal vartyti, skaityti knygas. Taip pat sužinome ir apie bendravimą su savo bendraamžiais. Daugelis vaikų mėgsta draugus, greit susidraugauja, bet ilsisi vienatvėje. Anketoje pateikti klausimai apie vaiko sveikatą, persirgtas ligas rodo, kad daugelis vaikų turi įvairių sveikatos sutrikimų, linkę sirgti bronchitais, kitomis peršalimo ligomis. Taip pat didžioji dalis tėvų akcentuoja jog vaikas yra jautrus, nedrąsus. Visos turimos žinios mokytojui padeda geriau sudaryti veiklos planą, reikalingos dienos pildymui.

Praėjus dviem mėnesiams pateikiama anketa tėvams „**Vaiko adaptacija**“.

1. Moksleivio lytis:
2. Ar jūsų vaikas lengvai prisitaikė mokytis pirmoje klasėje?
3. Ar jūsų vaikas lankė prieš mokyklą darželį?
4. Kur vaikas dabar labiau nori eiti?
5. Ar jūsų vaikas nerimauja dėl mokymosi mokykloje?
6. Jei „taip“, tai nurodykite kelias nerimo priežastis.
7. Ką patartumėt klasės mokytojai, kitiems mokytojams ir mokyklos administracijai dėl jūsų vaiko geresnio prisitaikymo mokykloje? Kas jus jaudina?

Ši anketa padeda klasės mokytojui labiau suprasti vaiko prisitaikimą pirmoje klasėje, jo perėjimą iš darželio į mokyklą. Anketos duomenys rodo, kad didžioji dalis vaikų noriai lanko mokyklą, greit susiranda naujų draugų, todėl labiau nori eiti į mokyklą negu į darželį. Be to vaikai

gali įgyti daugiau žinių, išmokti dirbti kartu. Apklausos duomenys rodo, kad vaikai nejaučia nerimo mokymosi įstaigoje. Džiaugiasi, kad užduotys yra diferencijuojamos ir skiriamos pagal mokinių pajėgumo lygį.

Labai svarbi mokytojui yra „**Bendradarbiavimo su tėvais**“ anketa

1. Kas atsakingas už mokinio mokymosi rezultatus?
 - Mokykla, mokytoja, mokinys,
 - Šeima, mokinys,
 - Mokykla, mokytoja.
2. Kokios bendravimo formos priimtinausios?
 - Tėvų susirinkimai,
 - Informacija pateikta pasiekimų knygelėje,
 - Individualūs pokalbiai,
 - Telefoniniai pokalbiai,
 - Bendri renginiai, išvykos, šventės.
3. Ar norite dalyvauti klasėje rengiamose šventėse, išvykose?
4. Šventės, išvykos turi būti skirtos:
 - Vaikams,
 - Vaikams ir tėvams.
5. Bendrai organizuojamose išvykose, šventėse tėvai turi būti:
 - Organizatoriai,
 - Stebėtojai,
 - Dalyviai,
 - Organizatoriai ir dalyviai.
6. Kokias siūlytumėt kitas mokytojų ir tėvų bendravimo formas?

Tėvai mano, kad už mokinio ugdymosi rezultatus atsakinga ir mokykla, ir mokytojas, ir mokinys. Tėvams yra priimtinos visos bendravimo formos. Tai ir tėvų susirinkimai, ir individualūs bei telefoniniai pokalbiai, ir informacija pasiekimų knygelėje. Taip pat daug informacijos suteikia bendri renginiai, išvykos, šventės. Jų metu tėvai gali stebėti savo vaikus kitoje aplinkoje.

Daugelis tėvų nori dalyvauti ir rengiamose šventėse, išvykose. Beveik visi tėvai atsakė, kad bendrai organizuojamose išvykose, šventėse tėvai turi būti ir organizatoriai, ir stebėtojai, ir dalyviai. Šios anketos duomenys parodė, kad tėvai nori bendradarbiauti su klasės mokytoja, jai padėti.

Norint plačiau sužinoti tėvų nuomonę apie tarpusavio bendravimą bei skatinimo būdus pateikiama **anketa tėvams**:

1. Kuo jūsų dukra / sūnus labiausiai domisi laisvalaikiu?
2. Už ką vertinate savo vaiką?
3. Išvardykite bent penkias teigiamas vaiko savybes.
4. Kaip paskatinate savo vaiką?
5. Kokie jūsų ir vaiko tarpusavio santykiai?
6. Ar mokate susitvardyti, kai vaikas nepaklūsta?

Iš šios anketos sužinome apie vaiko pomėgius, tėvai vardija gerąsias vaiko savybes, kokius skatinimo būdus naudoja. Dažniausiai tėvai skatina vaikus dovanomis, daiktais, kuriuos prižada nupirkti už atliktą darbą ar gerą mokymąsi. Daugelio tėvų santykiai su vaikais yra geri. Tačiau kai kurie tėvai atsakė jog, kartais negali susitvardyti kai vaikas nepaklūsta. Bet visi tvirtino, jog savo vaiką labiausiai vertina už gerą mokymąsi ir elgesį mokykloje, draugiškumą, atvirumą.

Anketiniai tyrimai naudojami, kai norima greitai gauti informaciją apie tam tikrus dalykus mokslo metams prasidėjus, susipažinti su mokinio šeima, jo sveikata, sužinoti tėvų nuomonę apie ugdymą. Mokslo metams baigiantis ar pasibaigus tėvai užpildo anketą, kurioje nurodo:

1. Kaip pasikeitė vaikas per mokslo metus?
2. Kokie buvo akademiniai reikalavimai?
3. Kas gero įvyko klasėje per praėjusius mokslo metus?
4. Ką reikėtų keisti?
5. Pateikiami pasiūlymai.

Ši anketa leidžia tėvams su mokytojais būti nuoširdesniems ir atviresniems, išmokti mokytojams klausytis ir išklaustyti tėvus, skatina įsitraukti tėvus į mokyklos veiklą, sudaro sąlygas atvirai mokinių, tėvų ir mokytojų diskusijai. Tėvai gali reikšti savo nuomonę, planus, kartais ne visad atitinkančius mokyklos pedagogines kompetencijas.

Tėvų anketavimas naudingas klasės mokytojui, nes tiriama vaiko adaptacija, socialinės aplinkos įtaka asmenybei, suteikiama daugiau informacijos, kurią klasės auklėtojas gali panaudoti glaudesniai bendradarbiavimui su ugdytiniais bei jų tėvais.

1.4. Tėvų informavimas ir individualūs pokalbiai

Klasės vadovas įpareigotas rūpintis savo klasės geru klimatu, visu ugdymo procesu. Jis ieško būdų geriau pažinti mokinius, jų aplinką, sėkmes ir nesėkmes, kad galėtų pats bei tėvai suteikti jam pagalbą. Klasės vadovo pareiga – bendrauti su kiekvienu ugdytiniu ir jo šeima, informuoti tėvus (globėjus) apie jo mokymąsi ir elgesį.

Mokymasis pradinėse klasėse neretai daugelio tėvų suprantamas kaip konkrečių įgūdžių – skaitymo, rašymo, skaičiavimo, užsienio kalbos ir kt. – įgijimas bei lavinimas. Mokytojo uždavinys – padėti tėvams suprasti kompetencijų ugdymo reikšmę, kurios sukuria prielaidas konkretiems įgūdžiams atsirasti bei mokytis įvairių mokomųjų dalykų. (Pradinio ugdymo Bendrosios Programos, p. 9/19)

Periodiškai – raštu ir žodžiu – pateikiame tėvams informaciją apie vaikų sėkmę ir daromą pažangą. Raštu rašome sąsiuvinuose komentarus, kurie atkreipia dėmesį į netikslumus, klaidas, nurodo, kaip tai pataisyti. Pasiekimų knygelėse fiksuojame vaikų pažangą ir pasiekimus, testų, kontrolinių darbų rezultatus. Tėvai susipažįsta ir įrašais įvertina vaikų pažangą.

Rašome pusmetinius, metinius pasiekimų aprašus. Juose bendrais bruožais nurodome kuriuos iš Pradinio ugdymo bendrojoje programoje suformuluotų lūkesčių mokinys jau yra pasiekęs, ir ko reikia siekti toliau. Vaikų kontroliniai darbai, testai, kūrybinės užduotys, darbeliai yra kaupiami aplankuose. Tėvams pateikiame anketą „Tėvų atsakymų lapas“ ir kartu su darbų aplanku vaikai ją neša namo. Anketoje pateikti klausimai:

- Data
- Mokinio vardas, pavardė
- Prašau Jūsų atsakyti į šiuos klausimus:
- Ar darbus peržiūrėjote kartu su vaiku?
- Ar Jūsų vaiko pažanga jus nustebino? Kodėl?
- Ar turite klausimų apie kurį nors darbą?
- Kokie Jūsų pasiūlymai, pageidavimai?
- Tėvų parašas
- Ačiū už atsakymus

Taip pat įsegame lapą „Tėveliai, pasidžiaukite manimi...“

Tėvai atsako į anketos klausimus, užrašo pastebėtą vaiko pažangą, pasiekimus, pagiria, pasidžiaugia gražiais darbais, piešiniais, paskatina ir toliau gerai mokytis, tobulėti. Pasirašo abu ar vienas iš tėvų.

Skatiname vaikus skaityti knygas. Vedame perskaitytų knygų sąsiuvinus. Juose užrašo knygelės autorių, pavadinimą, pažymi labiausiai patikusias vietas. Lietuvių kalbos pamokose knygeles pristato draugams ir paskatina perskaityti. Tobulinti skaitymo įgūdžius padeda ir tėvai. Mokiniai parsineša namo „Skaitymo lapą“. (22 priedas) Mokytojos tėvus su juo supažindina susirinkimo metu ir paprašo pagalbos. Tėvai kartu su vaiku visą savaitę skaito knygą. Vaikas – garsiai, vienas iš tėvų – klauso, fiksuoja skaitymo laiką, užrašo jį į lapą. Po savaitės mokiniai jį

atsineša į mokyklą. Jus aptariame kaip sekėsi skaityti, ar įdomi knygutė, kas patiko, gal ką keistų, jei būtų rašytojas.

Tėvų dalyvavimas ugdymo, vertinimo procese padeda mokiniui sėkmingai mokytis, tobulėti, bręsti. Tėvai geriau suvokia ugdymo proceso reikšmę ir naudą, yra nuolat informuojami apie vaikų ugdymosi pažangą bei problemas.

Individualiam pokalbiui dažniausiai kviečiamės tėvus į mokyklą. Pokalbių tikslas – geriau pažinti mokinį, ugdymosi poreikius, jo savijautą mokykloje. Jie naudingi abiem pusėm – tėvams ir mokytojams. Jų metu gauname daugiau informacijos apie vaiką, pokalbis vyksta atviriau ir nuoširdžiau. Stengiamės klausytis, įsijausti į vienas kito mintis ir jausmus, suprasti kito žmogaus jausmų ir minčių prasmę ir reikšmę jam. Pokalbio metu aptariame vaikų daromą pažangą, elgesio problemas, ugdymo būdus, kuriuos tėvai galėtų taikyti namie. Tėvai susipažįsta su klasės aplinka, ugdymo proceso ypatumais.

Šiuolaikinėje mokykloje vertinimas pirmiausia turėtų būti suprantamas kaip pagalba mokiniui. Vertinimas skirtas padėti mokiniui sėkmingai mokytis, tobulėti, bręsti. Vertinimas taip pat įgalina kaupti ir panaudoti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus, daromą pažangą, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus. (Pradinio ugdymo Bendrosios programos, p. 7/17)

Norėdamos išsiaiškinti tėvų požiūrį į pradinėje mokykloje naudojamą vertinimo sistemą, pateikėme tėvams anketą ir paprašėme atsakyti į šiuos klausimus:

- Kaip Jūs vertinate dabartinę vertinimo sistemą?
- Kaip manote, ar ši vertinimo sistema parodo Jūsų vaikų įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių lygį?
- Ar Jūs pritariate, kad Jūsų vaiko žinios, mokėjimai ir įgūdžiai būtų vertinami aprašais?
- Ar norėtumėte, kad Jūsų vaiko žinios, mokėjimai ir įgūdžiai būtų vertinami simboliais?
- Ar jus tenkina dabartinė vertinimo sistema, pusmetiniai, metiniai mokinių žinių, mokėjimų ir įgūdžių įvertinimai?
- Jūsų pasiūlymai dėl vertinimo sistemos....

Apibendrinti anketų rezultatai parodė, kad tėvai domisi savo vaikų ugdymu, jų pasiekimais, tačiau ne visi supranta vertinimo sistemos esmę, naudą ir veiksmingumą, tai, kad mokiniai tampa psichologiškai saugūs, sukuriamas palankus vaikui klasės klimatas, jis nebijo klysti, klausti.

Pagal „Pradinio ugdymo bendrąsias programas“ ir V. Jonynienės rekomendacijas („Vertinimas pradinėje mokykloje“, 2008) parengėme tėvams atmintinę „Vertinimas pradinėje mokykloje“. (2 priedas) Su ja tėvus supažindinome susirinkimo metu, išdalijome kiekvienam asmeniškai. Paaiškinome, kad mokiniai nuteikiami mokytis pagal savo išgales, įvertinami pagal tai, ko buvo tikėtasi ir kiek pasiekta, kad vertinimo metodai padeda mokiniams mokytis, kelia jų

motyvaciją, skatina tobulėti, kad mokinių pasiekimai viešai nelyginami, o vertinami ir lyginami konkrečiau mokinio ankstesni pasiekimai su dabartiniais.

Klasės auklėtojo ir tėvų bendradarbiavimas yra būtinas, norint sulaukti sėkmingų ugdymo(si) rezultatų. Šeimos ir mokyklos ugdymo uždaviniai bendri, todėl siekdami remti vaikų mokymąsi ir tobulėjimą, tėvai ir mokytojai turi eiti išvien.

1.5. Bendros tėvų ir vaikų šventės, išvykos, projektai

Mokyklos ir šeimos tarpusavio santykių harmonija – svarbus veiksnys plėtojant jos kultūrą ir visapusiškai ugdant vaiką. Į klasės vadovo ir mokinių bendravimą atsiliepia ir tėvai, įsijungdami į mokyklos bendruomenės gyvenimą. Pedagogui svarbu įtraukti į mokyklos gyvenimą tėvus, kad šie domėtųsi savo vaikų mokymusi, be to, rengtų vaikų ir tėvų vakarones, spektaklius, šventes, išvykas. Reikia tėvams parodyti veiklos kryptį, paraginti, nurodyti bendradarbiavimo naudą. Tada jie ne tik stebi renginius, bet ir padeda jiems pasirengti, dalijasi idėjomis, patys organizuoja ir praveda šventes, vakarones vaikams, mokytojai, nebijodami pateikti staigmenų ir juos nudžiuginti. Kai vaikas mato savo tėvus, įtrauktus į mokyklinę veiklą, stiprėja jo jausmas apie mokyklos svarbą.

Vakaronių, švenčių tikslai – mokyti mokinius kultūringai leisti laisvalaikį, ugdyti kūrybingumą, savarankiškumą, dėmesingumą, bendravimo kultūrą.

Pirmoji džiugi staigmena mokytojai buvo tėvėlių pasiūlymas suorganizuoti ir prvesti Kalėdinę vakaronę „Metų laikai“. Vaikams tai buvo paslaptis. Jie ruošėsi vykti tik į spektaklį, o kas po jo – staigmena.

Kalėdinė vakaronė „Metų laikai“

Pasiruošimas. Mokiniai išmoko eilėraščių, dainelių, žaidimų, pagamino sveikinimus tėveliams, papuošė klasę. Mokytoja nupirko bilietus į Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro spektaklį „Snieguolė ir septyni nykštukai“. Tėvai užsakė autobusą, pakvietė atvykti Kalėdų Senelį, parengė scenarijų spektakliui „Metų laikai“ (23 priedas), pasiruošė dekoracijas, kaukes spektakliui, koridoriuje įsirengė improvizuotą sceną ir laukė grįžtančių iš Klaipėdos vaikų ir mokytojos.

Eiga. Mokytoja su mokiniais vyksta į Klaipėdos valstybinį muzikinį teatrą, į spektaklį. Po jo susipažįsta su teatro scena, dekoracijomis, orkestro duobe, instrumentais, išklauso teatro vadybininkės pasakojimą. Mokiniai užduoda klausimus.

Grįžtame į mokyklą. Pakeliui autobusą stabdo Kalėdų senelis. Jis išsiaiškina, kad sutiko tuos vaikus, pas kuriuos ir keliavo. Kartu su seneliu važiuojame į mokyklą. Mokyklos koridoriuje, prie klasės durų – scena ir prasideda tėvėlių spektaklis.

Vaikai nustebę, susidomėję, nuščiuvę stebi vaidinimą. Po jo – vaikų žaidimai, dainelės, eilėraščiai tėvams, Kalėdų seneliui ir su juo, dovanėlės. Įspūdžių dalijimasis, vaisės, vaikų diskoteka.

Ši tėvų parengta staigmena – spektaklis, labai nustebino, pradžiugino vaikus ir labai jiems patiko. Tėvus tokia veikla suartino, jie pradėjo artimiau, glaudžiau bendradarbiauti tarpusavyje.

Kalėdinė šventė „Kalėdų stebuklas”

Pasiruošimas. Tėveliai nutarė „virsti” savo pačių vaikais. Mokytoja apibūdino vaikus, nurodė jų būdingiausias elgesio bruožus pamokų metu. Tėvai parengė scenarijų (24 priedas), išmoko eilėraščių, dainelių, parengė Kalėdų Senelio laišką vaikams su užduotimis (25 priedas).

Vakare laišką pakabino klasėje ant eglutės. Vaikai paruošė sveikinimą tėveliams, dovanėles, papuošė klasę.

Eiga. Rytą atėję į mokyklą vaikai randa ant eglutės Kalėdų senelio laišką, kurį galima atplėšti tik vakare 17 val. Į šventę vakare vaikai ateina su tėvais, broliais, seserimis, močiutėmis. 17 val. atplėšia laišką, randa Kalėdų senelio pasveikinimą ir tris užklijuotus sunumeruotus vokus. Apsirengia, išeina iš mokyklos, atplėšia vokus pagal eilę, atlieka užduotis ir po egle, pamatę žiburėlį, randa Kalėdų Senelį. Kartu su Seneliu pareina į mokyklą. Klasėje neranda tėvų. Jie kitoje klasėje susėdę suoluose laukia vaikų, triukšmauja. Mokytoja į vaikus kreipiasi „Brangūs Tėveliai” ir pakviečia užėiti į klasę. Vaikai sumišę, žvalgosi, nepatikliai žiūri į mokytoją. Jie sustoja klasės gale ir stebi mokytoją. Ji su „vaikais” – tėvais pradeda pamoką. Jie išsirikiuoja prieš klasę – vaikai sėda į suolus ir klauso sveikinimo. Vaikai pagal tėvų elgesį – mėgdžioja savo vaikus – atpažįsta save, kikeną, džiūgauja. Pabaigoje Kalėdų Senelis kviečia visus į 3 b klasę:

- Na, kaip supratau čia ne 3b, o 13 b klasė, tai 13b klasės mokinius, mokytoją ir Kalėdų Senelį kviečia į savo klasę tikrieji trečios b klasės mokiniai.

Grįžtame į savo kabinetą. Mokiniai sveikina tėvelius, įteikia dovanėles. Linksmybės su seneliu. Įspūdžių dalijimasis, diskoteka.

Kalėdų šventė „Amžių piratai”.

Pasiruošimas. Šioje šventėje tėveliai nutarė virsti piratais. Vaikams tai – paslaptis. Vaikai puošia klasę, Kalėdų eglutę, išmoksta eilėraščių, dainelių, gamina dovanėles ir spėlioja, kokią staigmeną jiems šiemet paruošė tėvai. Tėvai padaro kvietimą į šventę, parašo scenarijų (26 priedas), pasirengia kaukes vaidinimui, reikalingas priemonės – piratų laivą, vėliavą, didelį maišą seneliui slėpti, pirato priesaiką, pakviečia Kalėdų Senelį.

Eiga.

Užgavėnės „Žiema, žiema bėk iš Pasiruošimas. Tėveliai padarė kvietimus ir pakvietė visus į šventę (27 priedas), prikepė blynų, išvirė arbatos. Vaikai gamina kaukes, mokėsi žaidimų.

Eiga. Susirenkame prie mokyklos su kaukėmis. Einame į mokyklos stadioną, kitąkart į Minijos slėnį. Užkuriamas laužas. Vyksta futbolo varžybos tarp tėvų ir vaikų komandų, virvės traukimas, kliūčių ruožo įveikimas, nusileidimas nuo kalno rogutėmis. Blynų valgymo konkursas. Stilizuotos Morės deginimas, rateliai aplink laužą. Gražiausios kaukės rinkimai.

Šią šventę su tėveliais organizuojame kasmet.

Tradicija tapo kartu švęsti ir šv. Velykas.

Atvelykio vakaronė, „Pavasarinio margučio šventė”

Pasiruošimas. Tėvai gamina kvietimus (28 priedas), paruošia priemones estafetėms ir konkursams – margina margučius, keletą jų apvynioja popieriumi ir apriša siūlais, atneša medinius šaukštus, lovelius kiaušinių ridenimui, iškerpa iš popieriaus kiaušinių trafaretus, nuperka balionų. Vaikai mokosi eilėraščių, dainelių, mįslių, išmoksta sekti pasaką, puošia klasę šventei.

Eiga. Vaikų sveikinimas tėvams „Margučių šventė” (29 priedas). Vaikai praveda konkursus:

- Kiaušinio nešimas šaukšte.
- Margučių ridenimas.
- Kieno margutis stipresnis?
- Kas greičiau išvynios margutį?

Nugalėtojų apdovanojimas. Tėveliai kartu su vaikais susiskirsto į keturias komandas. Vaikai flomasteriais margina didelį margutį, tėveliai kuria eilėraščių apie pavasarį. Tėvai praveda estafetes:

- Baliono pernešimas tarp suspaustų kojų kelių.
- Pripūsto baliono pernešimas – pučia į balioną, kad jis laikytųsi ore, nenusileistų ant žemės.
- Pripūsti balioną, užrišti, nubėgti iki pažymėtos vietos ir kuo greičiau jį susprogdinti.

Nugalėtojų pagerbimas, išpūdžių dalijimasis, margučių valgymas.

Tokios šventės plečia mokinių žinias apie liaudies papročius, tradicijas ir burtus, puoselėjama meilė gamtai, ugdomas mokinių nuoširdumas, savarankiškumas, draugiškumas. Tėvai jaučiasi mokykloje laukiami, reikalingi. Jie tampa iniciatyvūs, drąsiai išsako savo pasiūlymus ir aktyviai reiškiasi juos įgyvendindami.

Projektas „Arklys – žmogaus pagalbininkas ir draugas”

Pasiruošimas. Senovėje kasdieniai pavojai privertė žmogų ieškoti būdų apsisaugoti, gausiau ir lengviau apsirūpinti maistu, prisitaikyti prie nepalankaus klimato. Taip per ilgus tūkstantmečius žmogus po truputį lengvino sau gyvenimą atrasdamas, surasdamas, prisijaukindamas. Mokiniais svarbu suvokti arklio – žmogaus pagalbininko, draugo – vaidmenį kultūros ir civilizacijos raidoje. Jiems sunku šiandien įvertinti arklio panaudojimo sosisiekimui, darbo palengvinimui, reikšmę ankstesniais laikais.

Projekto tikslai ir uždaviniai:

- Sužinoti arklio prijaukinimo istoriją.
- Suvokti arklio naudą ūkiui, miško darbuose, kaip pagrindinę sosisiekimo priemonę, pagalbą karo žygiuose.
- Suvokti, kad arklys ne vien darbui, bet ir pramogai, poilsiui.

- Mokyti rasti reikalingą informaciją, naudoti enciklopedijomis, internetu.

Visus mokslo metus iš įvairių šaltinių mokiniai rinko informaciją apie arklius, jų veisles, sandarą, gyvenimo būdą. Rinko daineles, eilėraščius apie arklių, kūrė patys. Pasaulio pažinimo pamokose šią informaciją pristatydavo mokytojai, klasės mokiniams. Projekto apibendrinimas vyko Šiūpariuose žirgyne.

Išvyka į Ventės ragą.

Išvykos tikslai ir uždaviniai:

- Sužinoti Ventės rago įkūrimo istoriją.
- Apžiūrėti paukščių gaudykles, susipažinti su paukščių žiedais.
- Susipažinti su ornitologijos stoties muziejaus ekspozicija.

Ventės ragas – nedidelis pusiasalis rytinėje Kuršių marių pakrantėje, visai netoli Nemuno žiočių, į pietus nuo Ventės gyvenvietės. Jo ilgis yra 5,5 km, o plotis – iki 2,2 km.

1360 metais kryžiuočiai čia pastatė Vindenburgo pilį, kurią vėliau sugriovė marių bangos. Čia stovi seniausias iš septynių Lietuvoje esančių švyturių, pastatytas 1852. Jo aukštis 11 metrų. Priešingame marių krante yra Preila. 1975 – 1986 m. rekonstruotas Ventės rago smaigalys. Krantai sutvirtinti ir paaukštinti, išgrįsti akmenimis. Pastatytas 250 metrų ilgio molas, kuris, baigiantis žiemai, atlieka ir ledlaužio funkcijas – suskaldo didžiulius ledo luitus.

Šią nuostabią vietą pirmasis atrado stoties paukščių žieduotojas Mikas Posingis (1887 – 1951), kuris dirbo Ventės rago prižiūrėtoju 1924 – 1944 m. Jis artimai bendravo su Rasytės ornitologinės stoties mokslininkais ir pasiūlė žymiam gamtininkui profesoriui Tadaui Ivanauskui pradėti žieduoti paukščius Ventės rago. 1929 metais profesorius T. Ivanauskas įkūrė paukščių žiedavimo stotį. Žiedavo vokiškais žiedais, nes lietuviškų dar nebuvo. 1931 metais Kauno Vytauto Didžiojo universitetas pradėjo gaminti pirmuosius lietuviškus žiedus paukščiams.

Ventės rago yra pagrindinis Lietuvoje paukščių migracijos kelias, vedantis į Europos pietus, atogrąžas ir net pietinę Afriką. Tai viena geriausių vietų Europoje stebėti migruojančius paukščius. Čia kasmet suvažiuoja ornitologai iš Lietuvos ir užsienio. Kasmet apžieduojama 2 – 4 tūkst. paukščių. Daugiausia varnėnų, liepsnelių, didžiųjų, mėlynųjų, ilgauodegių ir kt. Per pastaruosius 26 metus apžieduota 1,6 mln. paukščių.

Vaikai bendravo su ornitologijos stoties vedėju Leonu Jazersku, iš klausė jo pasakojimą. Apžiūrėjo paukščių žiedus, sužinojo, kad jie gaminami iš aliuminio arba nerūdijančio plieno ir nikelio lydinių, kad žiede įspaustas žiedavimo centro adresas ir žiedo numeris. Žiedai būna keliolikos dydžių, kad gulbėms ir žąsims ant kaklo dedami plastikiniai žiedai. Apžiūrėjo paukščių gaudykles, aplankė muziejų, susipažino su paukščių migravimo tyrimais, šių apylinkų sparnuočių pasauliu.

Išvyka į Plungę. Susipažinimas su geležinkelio transportu.

Išvykos tikslai ir uždaviniai:

- susipažinti su geležinkelio transporto atsiradimo istorija;
- susipažinti su Plungės miesto istorija;
- apžiūrėti miesto įžymybes, istorinius paminklus;
- į Plungę vykti traukiniu.

Pasirengimas. Tėvai pakvietė vaikus vykti į paslaptinę kelionę. (29 priedas) Pasaulio pažinimo pamokos metu kalbėjome apie atostogas, kaip jas praleisime, ką veiksime, kuo galima keliauti. Paminėjus, kad galima keliauti traukiniu, išsiaiškinome, kad nė vienas juo dar nevažiavo. Sužinojome geležinkelio transporto atsiradimo istoriją.

Geležinkelio transporto pirmtakas buvo maždaug 2245 m. per. Kr. Babilonijoje nutiestos paprastos vėžės: akmens luituose iškalti grioveliai. Viduramžiais anglies prikrautus vagonėlius arkliai traukdavo primityviais mediniais bėgiais, kol XIX a. pradžioje buvo išrastas garvežys. Pirmasis garvežys pagamintas 1804 m. Didžiojoje Britanijoje. XIX a. 8 – ajame dešimtmetyje vokietis elektromechanikas E. V. Siemensas sukūrė elektrinį vagoną, kurį 1879 m. demonstravo Berlyno pramonės parodoje. Tame pačiame dešimtmetyje elektrovežio prototipą JAV pagamino T. A. Edisonas, 1876 m. F. Pirockis (Rusija) elektros variklį įrengė keleiviniame vagonė. Lietuvoje pirmieji bėgiai buvo pakloti 1859 m. netoli Vilniaus. Taip žingsnis po žingsnio geležinkelių bėgiai išraižė Lietuvos teritoriją, o Radviliškis tapo vienu didžiausių geležinkelių mazgu Baltijos regione. Traukinį sudaro lokomotyvas (varančioji mašina) ir jo traukiami riedmenys (keleiviniai arba prekiniai vagonai). Šiuolaikinis traukinys pakeičia daugiau kaip 50 – ies sunkvežimių darbą, o greitieji keleiviniai traukiniai perveža tiek žmonių, kiek 200 lengvųjų automobilių. Geležinkelio transportas yra ekonomiškiausias būdas vežti žmones ir sunkius krovinius.

Miestas, kurio šiauriniu pakraščiu eina geležinkelis Šiauliai – Klaipėda, yra Plungė. Įsikūręs šiaurės vakarų Lietuvoje, Telšių apskrityje, 27 km į vakarus nuo Telšių. Rajono centras. Mieste yra Oginskių dvaro rūmai ir parkas, jame įsikūręs Žemaičių dailės muziejus. Plungės parke – gamtos paminklas Perkūno ažuolas. Centre – Šv. Jono krikštytojo bažnyčia (1933 m.) su varpine (1850 m.). Stovi nepriklausomybės dešimtmečio paminklas (1928).

Ši kelionė traukiniu vaikams buvo pirmoji ir labai patiko, sukėlė daug teigiamų emocijų. Klaipėdos geležinkelio stotyje apžiūrėjome muziejinių eksponatą – garvežį. Vaikai susipažino su traukinių atsiradimo istorija, apsilankė Žemaitijos mieste – Plungėje, apžiūrėjo miesto įžymybes, Oginskių dvaro rūmus ir parką, susipažino su Žemaičių dailės muziejaus ekspozicija.

Bendri projektai, išvykos, šventės su tėvais turi visapusišką naudą. Plečia mokinių akiratį, įtvirtina ir gilina žinias, stiprina bendravimą ir bendradarbiavimą, ugdo iniciatyvą, savarankiškumą,

sutelkia visus bendram darbui, sudaro galimybę kiekvienam atsiskleisti, veikti pagal poreikius ir jėgas.

Klasės auklėtojo ir tėvų bendravimas laikui bėgant darosi panašus į šeimos narių bendravimą: klasės auklėtojas ir tėvai keičiasi patirtimi, kartu sprendžia iškilusias problemas, dalijasi idėjomis, pajvairina, padaro įdomesnę ugdymo procesą.

Išvyka į Kauną, Vilnių.

Pasirengimas. Prieš vykstant į kelionę aptariame su klasės tėvais ir mokiniais kelionės tikslus ir uždavinius, numatome kelionės maršrutą, lankytinus objektus, išsirenkame tėvelius, kurie padės lydėti vaikus į kelionę. Tėvai pasiskirsto pareigomis: vieni rinks pinigus, kiti pasirūpins maistu, treči užsakys išankstinius bilietus į lankytinas vietas. Aptarę kelionės organizacinius klausimus anksti ryte gerai nusiteikę vykstame į suplanuotą kelionę.

Tikslai ir uždaviniai:

- Aplankyti Gedimino pilies bokštą, skatinti domėtis Lietuvos istorija.
- Supažindinti su Arkikatedros bazilikos, Lietuvos nacionalinio muziejaus eksponatais, Aušros vartais.
- Aplankyti aukščiausią miesto pastatą Televizijos bokštą.
- Grožėtis Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčių ansambliais.
- Supažindinti su Vilniaus universiteto istorija, Prezidento rūmais.
- Ugdyti meilę gyvūnams, žvėreliams, rūpintis jų globa.

Į ekskursiją vyksta 25 mokiniai. Juos lydi klasės mokytoja ir išrinkti tėveliai. Mokinius supažindinu su kelionės maršrutu ir lankytinomis vietomis. Prieš pradėdami kelionę po senamiesčio gatves, bažnyčias, muziejus aplankysime aukščiausią miesto pastatą Vilniaus televizijos bokštą. Iš aukštumų pasigrožėsime panoraminiu miesto vaizdu. O atvirą senamiesčio vaizdą stebėsime nuo kelių artimiausių kalvų. Ant Gedimino kalno stovinčios pilies bokšto įrengtos apžvalgos aikštelės. Į pilį užlipsime vingiuotu akmenimis grįstu keliu arba užsikelsime funikulieriumi. Perėjus per tiltą Sereikiškių parke pakilsime į kitame Vilnelės krante esančius vienas už kitą aukštesnius Trijų kryžių, Bekešo, Altanos, Stalo ir Gedimino kapo kalnus.

Ekskursijos metu aplankysime Vilniaus požemius, Arkikatedrą baziliką, Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčių ansamblį. Taip pat aplankysime Aušros Vartus. Aplankysime Lietuvos nacionalinį muziejų, kuriame sukauptos pagrindinės Lietuvos archeologijos, istorijos ir etninės kultūros kolekcijos. Užsuksime prie šalia esančio Mindaugo paminklo.

Grožėsime Vilniaus universitetu, kuris yra gotikos, renesanso, baroko, klasicizmo stilių pastatų ansamblis. Aplankysime Prezidento rūmus, jų kiemelį.

Pasižvalgysime po Rotušės aikštę - vieną seniausių ir svarbiausių Vilniaus senamiestyje. Keletą šimtmečių joje telkėsi visas miesto administracinis, ekonominis bei politinis gyvenimas. Šiuo metu aikštė, nors ir dalinai, susigražina savo buvusias funkcijas. Joje, kaip ir kadaise, vyksta Kaziuko mugės, koncertai, svarbūs miesto ir valstybės renginiai.

Grįždami užsuksime į Kauno Zoologijos sodą, kuriame stebėsime įvairius gyvūnus, paukščius, ugdysime vaikų meilę gyvūnams.

Kelionė buvo puiki. Aplankėme visus suplanuotus objektus. Mokiniai patyrė daug naujų įspūdžių. Tėveliai galėjo stebėti savo vaikus kitoje aplinkoje, įvertinti jų elgesį. Vėlai vakare grįžome namo pavargę, bet daug pamatę ir sužinoję. Todėl nuotaika buvo kuo puikiausia. Didžioji dalis tėvelių jau laukė savo vaikų.

Tokios kelionės suartina tiek mokinius, tiek pačius tėvus, todėl dar labiau stiprėja glaudūs tarpusavio santykiai.

Išvyka į Mosėdį.

Pasirengimas. Kadangi šiemet mokiniai ketvirtokai, jau rugsėjo pradžioje nutarėme vykti į kelionę. Mokiniai pasiūlė keletą variantų: tai Šiauliai, Nida, Mosėdis. Kad neįvyktų nesutarimų mes nusprendėme balsuoti. Daugiausia balsų surinko išvyka į Mosėdį. Tad pradėjome jai ruoštis. Pirmojo susirinkimo metu apie išvyką informavome tėvelius. Tėveliai išvykai pritarė ir sutiko padėti jai pasiruošti. Vieni tėveliai užsakė autobusą, kiti pasirūpino maistu, dar kiti padėjo mokytojai vykti į kelionę su mokiniais.

Išvykos tikslai:

1. Apžiūrėti „Akmenų muziejų“.
2. Nuvykti į Orvydų sodybą.
3. Aplankyti Nasrėnus (M. Valančiaus muziejų).

Eiga. Tad 2008 – 09 – 25 4a klasės mokiniai, mokytoja ir tėvai išsירוšė į kelionę. Pirmiausia aplankėme Vaclovo Intos muziejų ir akmenų parką, nusipirkome bukletus – knygutes su muziejaus istorija. Nuėjome į sodybą, kurioje palaidotas ir pats V. Intas. Kadangi oras buvo puikus tai grįždami dar užsukome į Nasrėnus, M. Valančiaus gimtinę, kurioje mus pasitiko sodybos šeimininkai. Jie papasakojo apie M. Valančių, aprodė jo senovinę trobą, kurią vaikai matė pirmą kartą.

Ši kelionė suartino mokinius, skatino kultūringai leisti laisvalaikį, mokiniai įgijo daugiau žinių, tėvai stebėjo savo vaikus visai kitoje aplinkoje.

Mamyčių šventė

Tema: Pagarba mamai

Tikslai: ugdyti vertybines nuostatas per patyrimą, išgyvenimą, veiklą;
padėti pažinti ir pripažinti greta gyvenančius žmones;
skatinti meilę ir šilumą išreikšti ir žodžiais, ir darbais;

Formos: šventė

Priemonės: magnetofonas su garso kasete, prizai mokytėms (mediniai šaukštai, mentelės, pinti krepšeliai), saldainiai, dovanėlės – „Gėlytės“ mokytei;

Pasiruošimas renginiui: Ruošiantis šventei per darbų pamokas gaminame dovanėles mokytėms. Dailės pamokose piešiame Mamyčių portretus. Muzikos pamokose mokomės dainas apie Mamytę, kartojame išmokus šokius. Darome kvietimus Mokytėms. Klasė papuošta mokinių darbais, gėlėmis.

Šventę pradedu žodžiais:

Jei pieščiau motinos paveikslą,

Tai drobės vidury

Didžiulę širdį apibrėžčiau,

kurios centre –

gerumas prisiglaudęs.

Gerumas – tai dvi geros, šiltos akys

Su sielvartu

Ir su skausmu kampučiuose,

su rūpesčio ir džiaugsmo blyksniais

vyzdžių vidury.

Toliau vaikai deklamuoja eiles, šoka, dainuoja, groja dūdele.

Antroji dalis.

Po pasveikinimo žodžių mokiniai paskelbia jog klasėje vyks „**Šauniosios mokytės rinkimai**“.

Visos mokytės su nerimu laukia pradžios.

Vaikai ruošdamiesi šventei, susiskirsto į aštuonias grupes ir aptaria kokius atrakcionus kuri grupė ves. Išsirenka vedančiuosius. Mokiniai pasirūpina prizais. Tai medinis šaukštas, mentelė, pinti krepšeliai, saldainiai.

Į žiuri komisiją pakviečiami tėveliai ir mokiniai.

Pirmas atrakcionas.

Pakviečiamos mokytės su raudonomis palaidinėmis. **Vyksta lėlių vystymo konkursas.** (apdovanojama geriau suvysčiusi lėlę)

Antras atrakcionas.

Pakviečiamos mamytės, kurios įsivėrusios auskarus. **Šaukštą, į kuri įdėtas obuolys, įsikandus dantyse reikia nunešti į klasės galą ir įmesti į puodą.** (greičiausia mamytė apdovanojama)

Trečias atrakcionas.

Pakviečiamos mamytės, kurių vardai prasideda raide A. **Renkama mamytė, kuri nesuklydusi pasakys abėcėlę.**

Ketvirtas atrakcionas.

Pakviečiamos mamos su geltonais plaukais. **Balionių ant kotelių laikymo varžybos.** Laimi ta, kuri ilgiau išlaiko balioną.

Penktas atrakcionas.

Pakviečiamos mamos su ilgais plaukais.

Bulvių skutimo varžybos. Laimi ta mama, kurios ilgesnė lupena.

Šeštas atrakcionas.

Šiame konkurse dalyvauja visos mamos. **Ketureilių kūrimas.** Laimi ta, kuri pirma sukuria eiles.

(30 priedas)

Septintas atrakcionas.

Pakviečiamos mamos, kurios yra su juodomis basutėmis. **Plunksnos metimo varžybos.** Apdovanojama toliausiai numetusi plunksną mama.

Visos mamos pagiriamos už drąsą, ryžtą. Mokiniai visas mamas vaišina saldainiais. Mamytės padėkoja už puikiai suorganizuotą šventę.

Lik sveika, tu pradžios mokykla!

Mokytojos atsisveikinimo žodžiai.

Šiandien paskutinė pamoka šioje klasėje, kurios duris atvėrėte pirmą kart savo gyvenime. Ji kiek kitokia, nes apžvelgsime visus ketverius mokslo metus. Bėgo dienos, mėnesiai, metai...Pražydusių kaštonų žvakėse sutirpo dar vieneri mokslo metai. Ir štai prašvito diena, tradiciniu skambučio aidu pakvietusi jus į pamoką, jau paskutinę...

Ketvirtokų koncertas (televizijos laida - „Ketvirtokų žinios“):

Savo pamoką mes pavadinsime Televizijos laida: „Ketvirtokų žinios“. Tad pradėkime ją. 1. Eilėraščiai. Dainelė „Voro kuprinė“. Ančiukų šokis. 2. Žodžiai. Dainelė „Gera diena“, 3. Mokinių posmai. Dainelė „Laimė“, Šokis „Opa, opa“. 5. Skamba muzika, žodžiai mamai. 6. Daina „Mamai“ 7. Posmai tėčiui. Daina „Visiems mažiems ir dideliems“ 8. Šokis „Es, o es“. 9. Atsisveikinimo žodžiai. Daina „Sudie“(Po programos)

Mokytojos palinkėjimai išeinant į penktą klasę:

Štai rankoje laikau žvakę kaip šilumos, meilės, darnos simbolį. Norėčiau, kad kiekvienas prisidegtumėte nuo manęs savo mažą žvakelę, pasiimtumėte truputėlį šilumos, meilės, šviesos, kurią stengiausi visus keturis metus jumyse įžiebtį. (dega žvakes) Šiandien jūs pakilot iš didelio žalio medžio - Vaikystės. Ir išskrendat lyg paukščiai, sugerdami saulės spindulius, sugerdami laimę ir gėrį, kurį jums atidavė kiti. Tegul šios mažos liepsnelės sušildo jūsų širdeles, tegul pripildo gėrio, švelnumo vienas kitam, savo tėveliams. O aš šiandien jeigu galėčiau atgaivinčiau visas jūsų dovanotas gėles. Jeigu galėčiau, jums saulės šilumą atneščiau, kad niekada nebūtų šalta širdyje, jeigu galėčiau laimę jums kaip perlą ant ištiestų delnų padovanočiau.

Šioje pamokoje dar norėčiau priminti jums pagrindines tiesas iš visų dalykų: mokėdamas trupmenas, mokėsi padalinti vieną šokoladuką visiems šeimos nariams. Argi ne šaunu? Turėkite savo širdžiai artimą gėlę, medį, prie kurio prigludę galėtumėte pasidalinti ir liūdesiu, ir džiaugsmu. Gimtoji kalba – tai pati gražiausia, pati brangiausia kalba pasaulyje. Branginkite ją, neterškite svetimžodžiais. Mylėkite lietuvišką muziką, nesiskirkite su daina, nes ji palengvina gyvenimą. Tėvelius ir draugus sveikinkite savo sukurtais darbeliais, spalvas rinkitės iš gimtinės laukų. Na, o kūno kultūrą palikite vasarai. Dirbkite sode, darže, sportuokite. Ir visuomet prisiminkite, jog **tėvų žodis - už auksą brangesnis.**

Mokinių apdovanojimai:

Beliko pats paskutinis akcentas tai jūsų pažymių knygelės, jūsų darbų įvertinimas. Sako, kad drambliai neša laimę, bet jūs turite surinkti 7. Todėl šiandien išeinant iš pradinės mokyklos jums noriu padovanoti po laimės simbolio pradžia, po mažą drambliuką. Tegul prasidėjusi laimė jumyse ir toliau klesti. (daliniu drambliaus ir padėkos raštus)

Padėka tėvams už kartu praleistus ketverius metus:

Brangūs tėveliai,

Kokie džiaugsmi ar nesėkmės jūsų vaikus belankytų ateityje, jie dar daug kartų grįš namo...

Tegul jūsų rankos jiems būna pati gaiviausia užuovėja...

Tegul jūsų namai visuomet laukia jų – pareinančių – žingsnių, ilgisi jaunatviškų šypsenų ir sušyla vaikų gerumo, nuoširdumo, atvirumo ir meilės ugnele.

Padėkos tėvams už pagalbą klasei. (31 priedas)

Antroji dalis.

Kitą dieną po šventės vykome į paskutinę pramoginę **kelionę Šventoji - Palanga.**

Pasiruošimas: Tėvams išdalijami kvietimai, kuriuose pranešama ką turėti vykstant į kelionę.

Tėvai suruošia inventorių: kamuolius, virvę, pripūstų balionų su vandeniu, šokdynes, maišus, lazdeles.

Eiga. Atvykus į Šventąją pirmiausia apeiname kliūčių ruožą, kurios lengvesnės ir patys mėginame jas įveikti. Grįžę į stovyklavietę ir kiek pasistiprinę pradedame varžybas. Paskelbiama šventės pradžia. Visi išsirikiuoja. Žaidžiamas kvadratas (tėvų ir vaikų komandos) Laimi draugystė.

Estafetės:

„**Šuoliukai su maišais**“. Dalyvauja tėvų ir vaikų komandos. Įlipus į maišą reikia nušoliuoti skirtą atstumą.

„**Kamuolių pernešimas**“. Vienoje rankoje laikydami kamuolį turi kuo greičiau nubėgti ir perduoti kamuolį draugui. Kamuolys negali nukristi.

„**Šlapių marškinėlių varžybos**“. Dalyvauja tėvai ir mokiniai. Dvi komandos turi po kibirą balionų. Jos stengiasi pataikyti priešininkui. Laimi ta komanda, kuri daugiau apmėto priešininkus.

„**Virvės traukimo varžybos**“. Dalyvauja dvi komandos mergaičių ir berniukų. Po to varžosi tėvų ir vaikų komandos.

Pasibaigus varžyboms padėkoju tėvams už aktyvų dalyvavimą. Įteikiami saldūs prizai ir su gera nuotaika išvykstame į „Lino“ baseiną. Na, o ten nuotaika tikrai puiki. Po puikių maudynių vakare grįžtame namo, linkėdami vieni kitiems „Geros vasaros“.

Pažintinė ekskursija į UAB „Print – it“ spaustuvę.

Pasirengimas. Šiais mokslo metais pirmoje klasėje vykusiame susirinkime Deivido tėvelis pasiūlė aplankyti pirmokėliams UAB „Print - it“ spaustuvę, kurioje spausdinamos knygos. Tai buvo man kiek netikėta, bet labai nudžiugau ir iš kart sutikau. Pagalvojau, kad ir šioje laidoje pavyks su tėvais palaikyti glaudžius ryšius, gražiai bendradarbiauti. Apie išvyką į knygų spaustuvę pasakiau ir klasės vaikams. Jų akys nušvito. Tad pradėjome ruošti išvykai.

Pirmokėliai dar tik mokosi skaityti, susipažįsta su raidėmis, varto knygeles, mėgina skaityti ir nesusimąsto kaip gimsta knygos. Todėl sužinoti knygų kelią iki skaitytojo labai naudinga. Prieš vykdami į spaustuvę išmokome mįslių apie knygas, skaitėme eilėraščius, patarles. Jau žinojome, kad knygos yra spausdinamos. Susipažinome su saugaus elgesio taisyklėmis, išmoktas taisykles pakartojome.

Eiga. Tad 2010 metų sausio 22 dieną lankėmės UAB „Print – it“ spaustuvėje. Įdomią ekskursiją į savo darbovietę surengė Deivido Buivydo tėvelis. Mokiniai galėjo susipažinti kaip gimsta knygos, kaip jos spausdinamos.

Jau pradžioje mokiniai susiskirstė į dvi grupes, todėl jie iš arčiau pamatė kaip maišomi dažai, daromi knygos viršeliai, spausdinami puslapiai, kaip knygos supjaustomos, surišamos, supakuojamos, kol iškeliauja pas skaitytoją. Mokiniai ir patys galėjo atlikti keletą operacijų. Jie pamatė dideles mašinas, kurios paliko neišdildomą įspūdį. Pirmokėliai piešė savo linkėjimus spaustuvei. Po ekskursijos, gavę dovanų knygų, visi laimingi ir gerai nusiteikę grįžome į mokyklą, kurioje pasidžiaugė ekskursija išsiskirstėme į namus.

Tokios pažintinės ekskursijos naudingos tiek mokiniams, tiek mokytojai, tiek tėvams. Jų metu stiprėja bendradarbiavimas ir bendravimas tarp tėvų, mokinių, mokytojos. Plečiamas auklėtinių akiratis, gilinamos ir įtvirtinamos žinios, mokėjimai ir įgūdžiai. Formuojami kultūringo elgesio įgūdžiai bei įpročiai, mokomasi turiningai leisti laisvalaikį.

IŠVADOS

1. Klasės auklėtojas – pagrindinis asmuo, skatinantis kuo geresnį bendradarbiavimą tarp mokyklos ir šeimos. Tik bendraudamas su šeima jis pažįsta vaiką, jo charakterį, polinkius. Bendradarbiaujant ugdoma iniciatyvi, savarankiška, brandi, atsakinga ir kūrybinga asmenybė.

2. Klasės vadovo ir šeimos bendradarbiavimo formų yra daug, tačiau bendradarbiavimo sėkmė priklauso nuo pasirinktos formos. Bendradarbiavimo dėka klasės auklėtojas gali įtraukti tėvus į mokyklos veiklą, įvairiomis formomis užtikrinti tėvų dalyvavimą ugdymo procese.

3. Klasės auklėtojo ir tėvų bendravimas laikui bėgant darosi panašus į šeimos narių bendravimą: klasės auklėtojas ir tėvai keičiasi patirtimi, kartu sprendžia iškilusias problemas, dalijasi idėjomis, pajvairina, padaro įdomesnę ugdymo procesą.

4. Klasės vadovo ir šeimos bendradarbiavimo sėkmė priklauso ir nuo tėvų noro, atsakingumo už vaiko ateitį. Vaikams į naudą draugiški mokyklos ir šeimos santykiai. Kai vaikas mato savo tėvus, dalyvaujančius mokyklinėje veikloje, dirbančius kartu su mokytojais, stiprėja jo mokyklos svarbos pajautimas. Kiekvienas auklėtinis ir net jo šeimos nariai laukia iš mokyklos, mokytojų pripažinimo, įdomios ir naudingos veiklos mokykloje.

LITERATŪRA

1. Dapkienė, S. (1997). Klasės auklėtojas ir auklėtinio šeima. Šiauliai.
2. Dapkienė, S. (2002). Klasės auklėtojas ir tėvai – partneriai. Šiauliai.
3. Dapkienė, S. (2002). Klasės auklėtojo vaidmuo kuriant mokinių ir tėvų bendruomenę./ Socialinis ugdymas: mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas II. Šiauliai.
4. Jonynienė, V. (2008). Pirmokas Nr. 2 /Vertinimas pradinėje mokykloje.
5. Klasės auklėtojo atmintinė. (2003). Vilnius.
6. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas. (2003)
<http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc>
7. Mitrulevičiūtė, J. (2007). Mokinių tėvų ir mokyklos bendradarbiavimas. Kursinis darbas. VDU/Socialinių Mokslų Fakultetas/Edukologijos Katedra/Specialiųjų profesinių Studijų Programa Pedagogika. Kaunas.
8. Mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas. Hodegetika. Referatas.
http://www.e-referatai.lt/darbas/mokyklos_ir_seimos_bendravimas_ir_bendradarbiavimas
9. Pradinio ugdymo bendrosios programos (2009).
10. Valstybinė švietimo strategija 2003 – 2012 m.
<http://www.smm.lt/ti/docs/strategija2003-12.doc>
11. Vanagienė, E. (2005). Klasės vadovo užrašai. Šiauliai.
12. Interneto puslapis
http://www.delfi.lt/namai_ir_seima/
13. Interneto puslapis
<http://www.vaikulinija.lt/>